Danske Regioner

September 2026

Fællesregional Miljømærkestrategi

- for varer og tjenesteydelser

AMGROS

midt Region Midtjylland

REGION NORDJYLLAND

Region Syddanmark

Region Østdanmark

Indhold

Introduktion **3**

Læsevejledning: 4

Del 1: Fællesregional Miljømærkestrategi for varer og tjenesteydelser **5**

1.1. Formål 5

1.2. Forventet miljø- og klimaeffekt 5

1.3 Forventet sundhedseffekt 5

1.4 Mål 6

Del 2: Hvad er miljømærker i en offentlig udbudssammenhæng? **9**

2.1. Type 1 miljømærker 9

2.2. Type 2 miljømærker 11

2.3. Type 3 miljømærker 11

2.4. Enkeltmærker 11

Bilag 1:
Markedsudbredelse af miljømærker inden for relevante produktkategorier **12**

Forsideillustration er udviklet med støtte fra generativ kunstig intelligens og efterfølgende redigeret af Region Hovedstaden.

Introduktion

I de danske regioner arbejdes der med at reducere CO2-udledningen fra vare forbrug og tjenesteydelser jf. klimamålet i "Fællesregional Strategi for Grønne Hospitaler". Regionerne arbejder både på at reducere forbrug og bruge produkterne i længst mulig tid før der købes nyt - og når der købes nyt, så købes der så vidt muligt "grønt". Med "grønt" menes i denne sammenhæng varer og tjenesteydelser, der har et dokumenteret lavere aftryk sammenlignet med konventionelle produkter i form af:

- ✓ Lavere CO2 aftryk
- ✓ Lavere indhold af kemi, som er skadelig for mennesker og/eller miljø
- ✓ Mindre affald, som følge af øget mulighed for genanvendelse og forbedret cirkularitet

Miljømærker er et middel til at opnå et grønnere forbrug på et transparent og dokumenteret grundlag. Det vurderes, at der er et væsentligt potentiale for at udvide anvendelsen af miljømærker i forbindelse med regionernes indkøb, som en del af grundlaget for at opnå regionernes fælles mål om 50% reduktion af CO2-udledningen i 2035. For at styrke anvendelsen af miljømærker i regionernes indkøb, har indkøbscheferne for alle regioner den 2. september 2026 vedtaget "Fællesregional Miljømærkestrategi for varer og tjenesteydelser".

"Fællesregional Miljømærkestrategi for varer og tjenesteydelser" (herefter nævnt som "Miljømærkestrategien") skal indgå i alle relevante markedsdialoger fra 1. januar 2027 og indgå i alle nye kontrakter med kontraktstart fra 1. juli 2027.

Miljømærkestrategien og dens mål gælder for alle former for indkøbsaftaler for relevante varer- og tjenesteydelser, både fællesregionale og egne, indgået af de danske regioner samt de SKI-aftaler som regionerne benytter og hvor der kan tilvælges køb af miljømærkede produkter. Desuden gælder det også prisaftaler. De relevante varer- og tjenesteydelser fremgår af Bilag 1.

Miljømærkestrategien:

- Sætter konkrete mål for anvendelsen af miljømærker i udbud og øvrige anskaffelser
- Identificerer og differentiere målene i forhold til relevante produktkategorier ud fra en vurdering af markedsmodenhed
- Understøtter udvikling af flere miljømærkede produkter inden for få udvalgte kategorier, som fx engangs medicinsk udstyr af plast, hvor sundhedsvæsenet er en meget væsentlig kunde

Miljømærkestrategien forholder sig kun til Type 1 miljømærker. Fordelen ved at anvende Type 1 miljømærker i forbindelse med indkøb er, at kravene bag Type 1 miljømærker er udviklet på basis af livscyklusvurderinger i overensstemmelse med ISO-standard 14024 og er verificerede gennem uafhængig 3. part.

Markedsføringslovens krav til markedsføring af varer og tjenesteydelsers bæredygtighed, er at udsagnene skal være korrekte, præcise, relevante, afbalancerede, klart formulerede samt

dokumenterbare. Væsentlige oplysninger må ikke udelades. Disse krav gælder for alle miljømæssige udsagn i markedsføring og følger af vildledningsforbuddet i markedsføringsloven.

Type 1 miljømærker lever op til kravene i dansk markedsføringslovgivning.

Type 1 miljømærker gør det derfor lettere for udbudsansvarlige at stille transparente og relevante grønne krav. Tredjeparts verificeringen, der er en del af Type 1 Miljømærkningen sikrer, at dokumentationen er på plads, og kan derfor gøre evalueringen af tilbud lettere.

Miljømærkestrategien kan ikke stå alene. Især i forhold til allergier og arbejdsmiljø på hospitaler, så er det vigtigt at sikre, at der også bliver stillet yderligere krav, fx gennem at kombinere type 1 miljømærkekrav med øvrige miljømærker som f.eks. Astma og Allergiforbundets krav (Blå Krans)[1]. Det kan desuden være nødvendigt at stille andre grønne krav end miljømærkekrav, fx krav til emballage eller transport.

Miljømærkestrategien kan også gøre en forskel, i forhold til køb af varer og tjenesteydelser, som *ikke* er omfattet af udbudsprocesser, som fx prisaftaler.

Nogle få kategorier som er omfattet af denne strategi, vil være omfattet af SKI-aftaler. En måde at understøtte Miljømærkestrategien på vil være kun at implementere den miljømærkede del af sortimentet i de relevante SKI-aftaler i så fald at de stiller miljømærkekrav.

I regionerne efterspørges allerede mange miljømærkede produkter og tjenesteydelser til hospitalerne, men der er forskellige udgangspunkter for at arbejde med miljømærker i udbud. Effekten af Miljømærkestrategien vil derfor være forskellig. For rigtig mange kliniske varer, findes der ikke et relevant miljømærke. Her er det væsentligt, at der fortsat på anden vis stilles grønne krav af hensyn til både mennesker og miljø.

Læsevejledning:

Del 1: Miljømærkestrategien samt de forventede miljø-, klima- og sundhedseffekter beskrives.

Del 2: Der findes forskellige typer miljømærker. Der gives en uddybet introduktion til hvad miljømærker er, og hvordan de kan eller ikke kan anvendes i offentlige udbud. Målgruppe: Regionale medarbejdere i indkøbsorganisationer og andre, der ønsker en indføring i hvad Miljømærker er.

Der er udarbejdet en vejledning til brug af miljømærkekrav i udbud og den indeholder eksempler på hvordan miljømærkekrav kan anvendes. Målgruppe: udbudsansvarlige og grønne konsulenter i regionerne, kan her læse hvordan det anbefales at sættes miljømærkekrav.

Bilag 1: Liste over de relevante produkter, som er omfattet af Miljømærkepolitikken

[1] For en gennemgang af Miljømærker, som ikke er type 1 Miljømærker, kan henvises til: "Op på mærkerne din guide til certificerede mærker og venligaktivisme". Jakob Zeuthen et al. 2023.

Del 1: Fællesregional Miljømærkestrategi for varer og tjenesteydelser

Miljømærkestrategien beskriver hvorledes miljømærker i højere grad skal efterspørges i indkøbsaftalerne. Miljømærkestrategien omfatter ikke medicin.

1.1. Formål

1. At fremme indkøb af flere miljømærkede varer og tjenesteydelser til regionerne, ved at gøre det lettere for den udbudsansvarlige og lokale indkøbere at stille miljø- og klimakrav på en transparent og standardiseret måde.

2. At der i markedsdialoger frem mod udgangen af 2030 er særligt fokus på at afdække potentialet for at efterspørge Type 1 miljømærker på flere kliniske varer, som er omfattet af Type 1 Miljømærkekriterier[2], og hvor der kan opnås både øget patientsikkerhed (især for særligt sårbare patienter - fra foster til 2 år og gravide) samt miljø- og klimafordele.

3. At sende et klart signal til markedet / producenter om, at regionerne ønsker at købe flere Type 1 Miljømærkede varer og tjenesteydelser, fordi regionerne opfatter Type 1 Miljømærkning som et effektivt og transparent virkemiddel til at indkøbe varer og tjenesteydelser med veldokumenterede miljø- og klimaeffekter, og med positive effekter for patienter og personale. Gennem et klart signal kender markedet også kravene på forhånd og har tid til at forberede sig.

1.2. Forventet miljø- og klimaeffekt

Miljømærkestrategien har til hensigt, at understøtte, at regionerne indkøber flere Type 1 Miljømærkede varer og tjenesteydelser, eller tilsvarende varer og tjenesteydelser som har en dokumenteret mindre miljø- og klimabelastning i hele livscyklusforløbet, som f.eks. en mindre CO2 udledning, færre farlige kemiske stoffer og lavere affaldsproduktion.

Miljømærkning Danmark har i 2025 offentliggjort en undersøgelse, der dokumenterer miljøfordelene ved en lang række svanemærkede (type 1 miljømærke) varer sammenlignet med tilsvarende ikke-svanemærkede varer[3].

1.3 Forventet sundhedseffekt

Miljømærkestrategien vil bidrage til at reducere patienters og personalets eksponering for uønsket kemi (fx kræftfremkaldende og hormonforstyrrende stoffer) i kontakt med

[2] Miljømærkekriterier for varer eller tjenesteydelser er specifikke for den konkrete vare eller tjenesteydelse, og fremgår af et såkaldt kriterie-dokument. Kriteriedokumenter for Svanemærkede produkter findes her https://www.svanemaerket.dk/krav

[3] Https://cdn.sanity.io/files/7zsy1l8a/production/b34caf28b762e435d77ef6cac86078c5a87c5c1e.pdf

sundhedsvæsnet[4], samt øge opmærksomhed og viden om effekter særligt af skadelig kemi indenfor sundhedsvæsenet.

1.4 Mål

Strategien har differentierede mål for at stille krav om miljømærker i forskellige varer og tjenesteydelseskategorier i forhold til hvor modne de respektive markeder er. Modenhed vil i denne sammenhæng betyde, hvor mange miljømærkede varer – og tjenesteydelser der er tilgængelige, og hvor længe de relevante varer- og tjenesteydelser har været på markedet. Modenheden er baseret på en vurdering udarbejdet af Miljømærkning Danmark. Modenheden er vejledende og skal derfor efterprøves i markedsdialoger ved hvert enkelt udbud. Se vejledningen i bilag 1.

Nedenstående Tabel giver et overblik over sammenhængen mellem markedsmodenhed, konkurrencesituationen, hvilke typer krav der bør stilles, og i hvilket omfang der skal stilles krav om miljømærker:

Tabel 1: Overblik over sammenhæng mellem markedsmodenhed, konkurrencesituation, type krav, og mål for omfang af krav.

Markedsmodenhed	Miljømærkekriterier alder	Antal leverandører	Type af krav	Mål
1. Stor markedsudbredelse fx bleer, vaskeriservice, Ikke-kliniske produktkategorier	Miljømærkekriterier har eksisteret +10 år	Mange (næsten alle brands) har en miljømærket version)	Mindstekrav	Der stilles mindstekrav i udbud inden for produktkategorierne i liste A.
2. Vis markedsudbredelse fx madrasser, genopladelige batterier Ikke-kliniske produktkategorier	Mere end 5 år	Mindst 2 brands	Konkurrencekrav	Der stilles konkurrencekrav i udbud inden for produktkategorierne i liste B.
3. Begrænset markedsudbredelse Fx mundbind og legetøj, Kliniske og ikke-kliniske produktkategorier fx	Mindre end 5 år	Minimum 1 brand	Konkurrencekrav – hvis minimum 1 brand	Der stilles konkurrencekrav på baggrund af markedsdialog jf. liste C.
4. Ingen markedsudbredelse Fx medicinsk engangsudstyr Kliniske produktkategorier	Minimum 1 år	Ingen	Markedsdialog	Markedsdialog inden for minimum 10 udvalgte produktkategorier mhp at der opnås Type 1 Miljømærke i kontraktperioden.
5. Ingen markedsudbredelse Relevante kliniske produktkategorier	Findes ikke – men ønskes for særlige kliniske produkter	Ingen	Markedsdialog Dialog med Nordic Ecolabel og EU Ecolabel I	Nye Miljømærkekriteriedokumenter for relevante kliniske produkter.

[4] Hytten, 1984; Krauer, 1987; Mattison et al., 1991.

De fem forskellige niveauer af markedsmodenhed i tabellen ovenfor er uddybet med ex. på hvilke produktkategorier målet gælder for:

1. **For ikke-kliniske produktkategorier med stor markedsudbredelse stilles mindstekrav om Type 1 miljømærker eller tilsvarende i produktkategorierne i hver region.**
   Dette gælder produkter som børnebleer, personlig hygiejne, vaskeriservice, mad- og bagepapir m.m. Oversigt over denne kategori findes som liste A, i Bilag 1

2. **For ikke-kliniske produktkategorier med en vis markedsudbredelse (dvs. mere end to leverandører) skal der stilles konkurrencekrav om Type 1 miljømærker i produktkategorierne i hver region.**
   Dette gælder produkter som madrasser til børn, møbler og inventar, genopladelige batterier og bilvaskehaller m.m. Oversigt over disse kategorier findes som liste B i Bilag 1

3. **For både kliniske og ikke-kliniske produktkategorier med begrænset udbredelse af Type 1 miljømærker skal markedsdialog undersøge muligheden for at efterspørge Type 1 miljømærker. Hvis bare én leverandør har Type 1 Miljømærkede produkter, skal der stilles konkurrencekrav om Type 1 Miljømærke.**
   Dette gælder ikke-kliniske varer som natbleer, mundbind, fødevareemballage m.m. og for kliniske produkter som OP engangskitler, engangskatedre, IV transfusionssæt, blodposer, stomiposer m.m. Der skal være gennemført markedsdialog for alle relevante ikke-kliniske og kliniske varer inden udgangen af 2030 om muligheden for Type 1 Miljømærkede produkter. Oversigt over kategorien findes som Liste C i Bilag 1.

4. **For kliniske varer hvor Miljømærkekriterier findes, men ingen eller få miljømærkede varer tilbydes, skal det for mindst 10 kliniske produktkategorier der er omfattet af eksisterende miljømærkekriteriedokument, via markedsdialog undersøges, om det forventes at der kommer miljømærkede produkter inden 2030.**
   Dette er relevant for kliniske produkter, som allerede er omfattet af eksisterende miljømærke kriterier. Hvis der er Type 1 Miljømærkede produkter på vej, skal der indarbejdes mulighed for at leverandøren opnår Type 1 Miljømærke i kontraktperioden. Regionerne har her et særligt ansvar for at stimulere efterspørgslen, da det offentlige sundhedsvæsen er den primære kunde af kliniske varer. Oversigt over kategorien findes som liste C i Bilag 1.

5. **Der findes hverken Miljømærkekriterier eller Type 1 Miljømærkede kliniske produkter, som har interesse for det danske sundhedsvæsen**.
   I dialog med markedet identificeres behov for yderligere kriteriedokumenter på kliniske produktkategorier inden 2030. Danske Regioner indgår i fællesnordisk innovationssamarbejde med nordiske brancheorganisationer, deres medlemmer og det Nordiske Miljømærkesekretariat om identifikation og udvikling af miljømærkekriterier for minimum 3-4 relevante kliniske produkter, med fokus på produkter og produktvarianter, der er relevante for neonatal,

børneområdet og gravide. Indsatsen skal tilrettelægges, så den understøtter en spredning og effekt på det Europæiske marked [5].

Miljømærkekravene afprøves i markedsdialoger i forbindelse med forberedelse af udbud. Hvis det på baggrund heraf vurderes, at anvendelsen af miljømærkekrav vil medføre væsentlige meromkostninger eller ikke foreneligt med saglige hensyn, herunder patientsikkerhed, forsyningssikkerhed eller kvalitet, kan den enkelte regions indkøbschef beslutte at fravige kravet om miljømærker.

Ovenstående mål gælder alle former for indkøbsaftaler for relevante varer- og tjenesteydelser, både fællesregionale og egne, indgået af de danske regioner samt de SKI-aftaler som regionerne benytter. Desuden gælder det også prisaftaler.

[5] Nordic Initiative on Ecolabelling of Supplies to Healthcare (NIELS)

Del 2: Hvad er miljømærker i en offentlig udbudssammenhæng?

I denne del beskrives de forskellige typer af miljømærker, og hvilke miljømærker der kan anvendes i forbindelse med offentlige udbud. Der er mange forskellige faggrupper der har med produkter til sundhedssektoren at gøre. Det gælder f.eks.: logistikfolk, klinikere, jurister, indkøbsansvarlige og grønne rådgivere. For at skabe en fælles forståelse af hvad Type 1 miljømærker er og hvordan de adskiller sig fra andre miljømærker, følger her en gennemgang af emnet. Hvis læseren allerede er godt bekendt med miljømærker, kan afsnittet springes over. Hvordan miljømærker kan anvendes i offentlige udbud, beskrives i vejledningen.

Miljømærker kan deles op i to grupper:

- Miljømærker som er baserede på ISO Standarder[6] (Type 1 og Type 2 miljømærker),
- Enkeltmærker, der forholder sig mere specifikt til bestemte typer produkter, som fx tekstiler, træ eller fødevarer, eller en særlig problemstilling, som fx astma og allergi.

2.1. Type 1 miljømærker

Type 1 miljømærker er udarbejdet på baggrund af en livscyklusvurdering, som identificerer, hvor i produktets livscyklus de væsentligste klima- og miljøpåvirkninger ligger. Denne vurdering foretages efter ISO standarden 14024. På baggrund af livscyklusvurderinger inden for de forskellige produktkategorier, opstilles en lang række krav, som produktkategorien skal leve op til, for at kunne opnå et Type 1 Miljømærke. Kravene er samlet i et kriteriedokument.

Varer eller tjenesteydelser, som har et Type 1 Miljømærke, har således både et lavere klima- og miljøaftryk end tilsvarende konventionelle produkter, og er vurderet i forhold til kemikalier, ressourceeffektivitet og biodiversitet. De eneste officielt anerkendt Type 1 miljømærker i Danmark er Svanemærket og EU Ecolabel.

Type 1 miljømærker kan tildeles både varer- og tjenesteydelser. Ved miljømærkede tjenesteydelser indgår krav om at anvende Type 1 Miljømærkede produkter. Der ligger grundige kriteriedokumenter bag certificering af forskellige produktkategorier og tjenesteydelser. En produktkategori er fx 'Kosmetiske produkter og hygiejneprodukter' eller 'Rengørings-, vaske- og plejemidler'. Kriteriedokumenterne indeholder de tekniske specifikationer, der skal opfyldes for at få miljømærkelicens inden for den specifikke produktkategori.

De dokumentationskrav, der skal sikre at kravene efterleves, beskrives også i kriteriedokumenter. Dokumentationen er 3. parts verificeret. Kriteriedokumenterne udvikles og fornyes løbende i dialog med markedet. Et bredt sammensat Miljømærkenævn godkender kriterierne. Nævnet har 10 medlemmer og består f.eks. af repræsentanter fra industrien, erhvervslivet, forbrugere, miljøorganisationer og offentlige myndigheder.

Alene på det danske marked findes ca. 27.500 svanemærkede produkter og 16.500 med EU Ecolabel. Heraf er langt den overvejende del inden for det ikke-kliniske område[7].

[6] https://www.iso.org/publication/PUB100323.html

[7] Svanemærket - find produkter

I Danmark administreres Type 1 miljømærker af Miljømærkesekretariatet (både Svanemærket og EU Ecolabel) og finansieres af en bevilling under Miljøstyrelsen. På nordisk og europæisk plan koordineres arbejdet gennem Nordic Ecolabelling, som finansieres af Nordisk Ministerråd. Globalt findes en lang række Type 1 miljømærker, som alle i princippet kunne anvendes i Danmark, idet de lever op til ISO standardkravene for Type 1 miljømærker[8]. Miljøstyrelsen understøtter imidlertid kun det europæiske EU Ecolabel (også kaldet "Blomsten") og det nordiske Svanemærket i Danmark[9].

I den danske udbudslov, hvor EU's udbudslovgivning er implementeret, lægges vægt på at alle tekniske krav i et udbudsmateriale skal være relaterede til kontraktens genstand. I henholdt til udbudslovens § 46, stk. 1, nr. 1) kan regionen kræve et bestemt miljømærke som dokumentation for specifikke egenskaber, når:

1.5 mærkekravene kun vedrører krav, der er forbundet med kontraktens genstand og er egnede til at definere egenskaberne ved de bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der er genstand for kontrakten,

Derudover skal følgende betingelser være opfyldt (udbudslovens § 46, stk. 1, nr. 2-5):

1.6 mærkekravene er fastsat på grundlag af objektivt verificerbare og ikkediskriminerende kriterier,
1.7 mærkerne er udviklet på grundlag af en åben og gennemsigtig procedure, i hvilken alle relevante interessenter kan deltage,
1.8 mærkerne er tilgængelige for alle potentielle tilbudsgivere og
1.9 mærkekravene er fastsat af en tredjemand, som den økonomiske aktør, der ansøger om mærket, ikke udøver en afgørende indflydelse på.

Type 1 miljømærker lever op til udbudslovens § 46, stk. 1, nr. 2-5. For at leve op til udbudslovens § 46, stk. 1, nr. 1, skal der altid foretages en konkret vurdering af, for hvert enkelt krav i udbuddet, om det pågældende Type 1 Miljømærke overholder betingelsen om tilknytning til kontraktens genstand. For at leve op til betingelsen om kontraktens genstand er det ikke nødvendigvis et krav, at mærkekravet vedrører anskaffelsens materielle indhold. Mærkekravene kan fx også vedrøre den specifikke proces eller metode for produktion eller levering af anskaffelsen, eller en specifik proces for en anden fase i anskaffelsens livscyklus[10]. Mærkekriterierne kan dog ikke opfylde betingelsen, hvis mærkekriterierne vedrører virksomhedens generelle forhold eller politikker.

I alle kriteriedokumenter udarbejdet inden for Det Nordiske Svanemærke, findes som minimum også bestemmelser om hvordan den virksomhed der oppebærer en Svanemærke Licens, skal rapportere til Miljømærkning Danmark, der administrerer Svanemærke ordningen i Danmark. Der kan i flere kriteriedokumenter også indgå krav vedr. sociale forhold.

Det betyder, at man ikke umiddelbart kan gå ud fra at man kan anvende et kriteriedokument under Svanemærkeordningen, i sin helhed og samtidig overholde udbudslovens § 46, stk. 1, litra 1.

---

[8] https://globalecolabelling.net/organisations/
[9] Bekendtgørelse nr. 1277 af 6. juni 2021 om det europæiske og det nordiske miljømærke.
[10] Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vejledning om gennemførelse af grønne udbud, afsnit 3.3.

2.2. Type 2 miljømærker

Type 2 miljømærker er virksomheders egenudviklede miljømærker. Type 2 miljømærker er baseret på ISO 14021, men er ikke baseret på LCA, og er heller ikke 3. parts verificerede. Derfor lever Type 2 miljømærker ikke op til kravene i udbudslovens § 46, og kan derfor ikke anvendes i en udbudssammenhæng.

2.3. Type 3 miljømærker

Type 3 miljømærker er baseret på ISO 14025, og er egentlige Environmental Product Declarations (EPD), som EU's nye standardiserede angivelse af produkters miljø- og klimaaftryk. Der er foreløbigt meget få EPD'ere, og Type 3 miljømærker har foreløbigt ikke stor relevans for offentlige udbud inden for sundhedssektoren, selv om større virksomheder er begyndt at udvikle EPD'ere.

2.4. Enkeltmærker

Udover de ovenfor nævnte miljømærker, som alle tager udgangspunkt i standarden for miljømærker, findes en række enkeltmærker, som Ø-mærket og Astma- Allergi Danmarks Blå Krans, samt FSC og PEFC (bæredygtigt træ). Flere af disse mærker er godt indarbejdede i forbrugermarkedet, og har opbygget en stor troværdighed og accept.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ikke en autoritativ liste over enkeltmærker, der lever op til udbudslovens § 46. Der eksisterer imidlertid på flere områder en praksis og erfaring med at anvende enkeltmærker i offentlige udbud. For en gennemgang af miljømærker, som ikke er Type 1 miljømærker, kan henvises til bogen fra 2023: "Op på mærkerne - din guide til certificerede mærker og venligaktivisme", af Jakob Zeuthen m.fl.

Nærværende fællesregionale strategi for anvendelse af miljømærker forholder sig ikke yderligere til mulighederne for at anvende enkeltmærker i offentlige udbud, men det anbefales at der for hvert udbud foretages en vurdering af, hvorvidt der er relevante enkeltmærker, som med fordel kan inddrages i udbudsprocessen. Eventuelt i en kombination med Type 1 miljømærker.

Bilag 1:
Markedsudbredelse af miljømærker inden for relevante produktkategorier

Miljømærkning Danmark har vurderet markedsudbredelse for miljømærkede varer og tjenesteydelser med Svanemærket og EU Ecolabel. Alt efter markedsudbredelsen er varer og tjenesteydelser placeret i nedenstående tre lister – A, B eller C. Jo større markedsudbredelsen er, i jo højere grad skal regionerne efterspørge miljømærkede varer og tjenesteydelser, se afsnittet "Mål" i Miljømærkestrategien. Vurderingen omfatter de områder, som der er udarbejdet kriteriedokumenter for med enten Svanemærket og/eller EU Ecolabel. Listen revideres hvert 2. år og er senest revideret i juni 2026.

Liste A: Følgende miljømærkede varer og tjenesteydelser er af Miljømærkning Danmark vurderet til at have *stor markedsudbredelse*. Ifølge Miljømærkepolitikken betyder det, at der skal stilles mindstekrav om Type 1 miljømærker, se nærmere herom under Del 1, afsnit "Mål":

Hygiejne- og plejeprodukter

- Børnebleer (natbleer fra 17-57 kg undtaget)
- Hygiejneprodukter (bleer, engangsvaskeklude og bind m.m.)
- Inkontinensprodukter (absorberende inkontinensprodukter)
- Kosmetiske produkter (håndsæbe, cremer, shampoo og vådservietter m.m.)
- Produkter til personlig pleje
- Børne- og babyplejeprodukter (inkl. kosmetiske- og hygiejneprodukter)

Byggematerialer

- Fuldspartel
- Gulve (ekskl. vinyl)
- Indendørsmaling og udendørsmaling

Facility service

- Kantinedrift
- Rengøringsservice
- Tekstilservice (vaskerier)
- Vinduespolering

Husholdningsprodukter

- Toiletpapir, køkkenruller, servietter, papirhåndklæder og lign.
- Engangsartikler og fødevareemballager (engangskrus af pap og kaffefiltre)
- Mad- og bagepapir

Transport – pleje og service

- Vaske- og plejeprodukter til biler

Møbler

- Kontormøbler (reoler, borde, kontorstole, skærmvægge, kantinestole)

Papirprodukter og tryksager

- Kopi- og trykpapir
- Tryksager, notesblokke og andre forædlede papirprodukter

Rengørings-, vaske- og plejemidler

- Opvaske- og afspændingsmidler til maskinopvask
- Opvaskemidler til håndopvask
- Opvaskemidler til professionel maskinopvask
- Rengøringsmidler
- Rengøringsprodukter med mikrofiber
- Tekstilvaskemidler og pletfjernere
- Vaskemidler til professionelt brug

Elektronik

- Engangsbatterier

Kontorartikler

- Tonerkassetter (recirkuleret og ikke på serviceaftaler)

Liste B: Følgende miljømærkede vare- og tjenesteydelser er af Miljømærkning Danmark vurderet til at have *en vis markedsudbredelse*. Ifølge Miljømærkepolitikken betyder det, at der skal stilles krav om Type 1 miljømærker som konkurrencekrav, se nærmere herom under Del 1, afsnit "Mål":

Bomuldsbeklædning (fx 100% bomulds t-shirts og undertøj)

Leg og hobbyartikler

- Legetøj af plast (fx sand, vand og rollespil)
- Hobbyartikler (Hobbymaling)

Møbler, indretning og udemøbler

- Madrasser til børn
- Møbler og inventar (inkl. institutionsmøbler og konferencestole, ekskl. reoler, borde, kontorstole skærmvægge og kantinestole)

Elektronik

- Kontormaskiner (kopi- og multifunktionsmaskiner)
- Genopladelige batterier (AA og AAA)
- Alt-i-en PCer
- Bærbare PCer (Notebooks)
- Hovedtelefoner (Headsets)
- Stationære PCer (Desktops)
- TV

Transport – pleje og service

- Bilvaskehaller
- Tømidler

Liste C: Følgende miljømærkede vare- og tjenesteydelser er af Miljømærkning Danmark vurderet til at have *begrænset markedsudbredelse*. Ifølge Miljømærkepolitikken betyder det, at der for både kliniske og ikke-kliniske produktkategorier med begrænset udbredelse af Type 1 miljømærker via markedsdialog skal undersøges muligheden for at efterspørge Type 1 miljømærker. Hvis bare én leverandør har Type 1 miljømærkede produkter, skal der stilles konkurrencekrav om Type 1 Miljømærke, se nærmere herom under Del 1, afsnit "Mål":

Arbejdsbeklædning

- Let arbejdsbeklædning (fx kitler og bukser)
- Grov arbejdsbeklædning

Overnatnings- og spisesteder

- Hoteller
- Konferencesteder (uden overnatning)

Hygiejneprodukter

- Natbleer (17-57 kg)
- Mundbind

Emballage

- Engangsartikler og fødevareemballage (bl.a. tallerkner, skåle, fryseposer og fade samt engangskrus af andre materialer end pap)

Medicinsk engangsudstyr af plast

- Engangskatetre
- IV transfusionssæt
- Blodposer
- Slangesæt til dialyse
- Stomiposer m. tilbehør
- Plastre

Elektronik

- Powerbanks
- Rens af væskeskadet elektronik

Kontor- og hobbyartikler

- Hobbyartikler (ekskl. hobbymaling)
- Kontorartikler (skriveredskaber)

Legetøj og legepladsredskaber

- Legepladsredskaber
- Legetøj (bl.a. cykler og trælegetøj)

Renseri

- Renserier

Facility service

- Kaffetjenester
- Malerservice (fra 2027)

Udemøbler